

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Факультет історії і права
Кафедра цивільно-правових дисциплін і трудового права
імені професора О.І. Процевського
Кафедра державно-правових дисциплін,
кримінального права і процесу

**Круглий стіл
до Дня юриста**

***«Права та основоположні
свободи людини у контексті
євроінтеграції України»***

4 жовтня 2023 року

Харків

Права та основоположні свободи людини у контексті євроінтеграції України : матеріали круглого столу присвяченого Дню юриста, що проведений кафедрою цивільно-правових дисциплін і трудового права імені професора О.І. Процевського та кафедрою державно-правових дисциплін, кримінального права і процесу факультету історії та права Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (4 жовтня 2023 року). – Харків, 2023. – 256 с.

У збірнику представлені результати наукових досліджень вчених, проведених у межах затверджених тем наукових досліджень «Реалізація Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей», державний реєстраційний номер: 0120U104122 та «Правові проблеми європейської інтеграції держави і права України», державний реєстраційний номер: 0121U110256, присвячені актуальним питанням прав та основоположних свобод людини у контексті євроінтеграції України.

Видання адресоване науково-педагогічним, педагогічним та науковим працівникам вітчизняних та зарубіжних закладів освіти, докторантам, аспірантам, здобувачам, працівникам органів праці та соціального захисту, юристам-практикам – суддям, адвокатам, юрисконсультами та усім тим, що цікавиться даною тематикою.

Матеріали круглого столу оприлюднені у електронному вигляді на сервері відкритого електронного архіву (репозитарію) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди EKhNPUiR (електронний архів): <http://dspace.hnpu.edu.ua/> та на сайті факультету історії і права: faculty_history_law@hnpu.edu.ua у розділі «Наука».

Оргкомітет круглого столу не завжди поділяє думку учасників. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники та їх наукові керівники.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів круглого столу посилання на джерела є обов'язковим.

ЗМІСТ

Вітальне слово	9
<i>Ворожбіт-Горбатюк В.В.</i>	
Соціально-виховний аспект пробаційного нагляду у контексті реалізації прав людини	10
<i>Коваленко О.О.</i>	
Право на соціальний захист і соціальні ризики: динаміка змісту у період дії режиму воєнного стану в Україні крізь призму зобов'язань Угоди про асоціацію з ЄС.....	12
<i>Ковальчук А.Ю., Ковальчук М. С.</i>	
Забезпечення фінансово-економічної безпеки України: теоретико-правове переосмислення	15
<i>Кучма О.Л.</i>	
Обчислення вислуги років на пільгових умовах: дискусійні зміни.....	18
<i>Шабанов Р.І.</i>	
Особливості реалізації права на зайнятість в умовах сьогодення	20
<i>Пащенко О.О.</i>	
Щодо значення спрямованості кримінально-правової політики для визначення політики поводження із засудженими	22
<i>Бейкун А.Л.</i>	
Організаційно-правові чинники, що зумовлюють багатовекторність зусиль з питань мінімізації загроз та небезпек зовнішнього характеру	26
<i>Головань Т.Г.</i>	
Окремі питання використання комплаєнс підходу у запобіганні корупції.....	30
<i>Ждан М.Д.</i>	
Щодо діджиталізації взаємовідносин працівників із роботодавцями	33
<i>Негребецький В.В.</i>	
Роль цифрової криміналістики в документуванні воєнних злочинів в Україні	36
<i>Нечиитайленко А.О., Нечиитайленко В.А.</i>	
Деякі проблеми реалізації законодавства про запобігання корупції щодо службовців органів місцевого самоврядування	39
<i>Сіньова Л.М.</i>	
Деякі питання щодо платформи «е-Ветеран» в Україні	41
<i>Кохан Н.В.</i>	
Дискримінація та її форми прояву у трудовому праві	45
<i>Плотнікова А.В.</i>	
Щодо запобігання незаконному перетину кордону чоловіками під час війни	49

занадто узагальненим і не враховує особливості діяльності органів місцевого самоврядування, рішення в яких приймаються колегіально. А отже, визначення цього поняття у вказаному Законі слід додати словами: «Це не стосується прийняття рішень колегіальними органами державної влади та органами місцевого самоврядування на користь конкретного службовця (конкретних службовців)».

Доречно звернути увагу й на визначення в Законі поняття «потенційний конфлікт інтересів», наявність якого також тягне за собою досить несприятливі наслідки для осіб, між якими він виник, але це має стати предметом окремого наукового дослідження.

Список використаних джерел:

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. №1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. №49. Ст.2056.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст.1122.
3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. №280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст.170.
4. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 02.05.2023 р. №3077-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20#Text>.
5. Ухвала Харківського районного суду Харківської області від 02.08.2023 р. (Справа № 635/2645/23 Провадження № 3/635/1066/2023). URL: <https://court.gov.ua/arhiv/>.

УДК 342.734-057.36:338.465:004.738.5
<https://orcid.org/0000-0002-5514-3549>

Сіньова Людмила Миколаївна,
доцент кафедри трудового права
та права соціального забезпечення,
провідний юрист Центру проблем імплементації
європейського соціального права
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
кандидат юридичних наук, доцент
Sinyova@ukr.net

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ПЛАТФОРМИ «Е-ВЕТЕРАН» В УКРАЇНІ

Забезпечення соціальних гарантій, соціального захисту Захисників і Захисниць, є одним із основних завдань держави. Сьогодні серед найбільш соціально вразливих є учасники бойових дій (далі – УБД) і члени їх родин, ветерани, а

також члени родин померлих та загиблих Захисників та Захисниць. Тому вони потребують належного соціального захисту і послуг.

Міністерство у справах ветеранів України [1] створили платформу «е-Ветеран» на базі Єдиного державного реєстру ветеранів війни як сучасний цифровий інструмент інформування та надання кваліфікованих послуг українським ветеранам і ветеранкам, членам їхніх сімей і родин загиблих Захисників та Захисниць.

Слід наголосити, що для ветеранів та їх сімей багато процесів є незрозумілими, довгими та незручними щодо надання соціальних допомог та послуг [2, с. 243]. Для отримання відомостей з Єдиного державного реєстру ветеранів війни особи можуть звернутися з письмовим звернення до Міністерства у справах ветеранів України. Відомості про особу надаються такій особі безоплатно у вигляді довідки.

На платформі «е-Ветеран» зазначений статус, для яких надаються пільги та гарантії таких як: УБД, осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників війни, постраждалих учасників Революції гідності, членам сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни та членам загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, особам, що мають особливі заслуги перед Батьківщиною, та членам сім'ї особи, яка має особливі заслуги перед Батьківщиною, УБД для учасників АТО/ООС, УБД для добровольців АТО/ООС, УБД на території інших держав, УБД громадянам України, які брали участь у міжнародних миротворчих операціях, УБД особам, яких визнано борцями за незалежність України у ХХ ст., утриманців загиблого або того, хто пропав безвісти, яким у зв'язку з цим виплачується пенсія сім'ям загиблих (тих, які пропали безвісти), УБД за іншими підставами, військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, особам, звільнених з військової служби, особам звільнених з служби цивільного захисту, особам звільнених з служби правоохоронних органів.

На платформі є категорії гарантій та пільг, які можуть отримати від держави вищезазначені особи: медичні пільги (першочергові безоплатні ліки за рецептом, безоплатне першочергове зубопротезування, обслуговування у закладах охорони здоров'я, щорічне медичне обстеження із залученням необхідних спеціалістів, першочергова госпіталізація та обслуговування в аптеках та ін.), пройти реабілітацію (безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням, безоплатне першочергове забезпечення санаторно-курортним лікуванням, безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням першочергово із числа позачерговиків, грошова компенсація вартості путівки, компенсація вартості самостійного санаторно-курортного лікування, компенсація вартості проїзду до санаторно-курортного закладу і назад, безоплатне забезпечення іншими протезами і протезно-ортопедичними виробами), освітні пільги (надання переважного права на вступ до закладів вищої, фахової передвищої освіти, надання права на позаконкурсний вступ до закладів професійної (професійно-технічної) освіти, повна або часткова оплата за навчання за рахунок коштів

державного та місцевих бюджетів, соціальна стипендія, безоплатне проживання в гуртожитку та ін.), бути забезпеченим автомобілем та місцем для нього (першочерговість вступу до кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, звільнення від орендної плати за нежилі приміщення, що орендуються особами з інвалідністю внаслідок війни під гаражі для спеціальних засобів пересування (автомобілів, мотоколясок, велоколясок тощо), позачергове безоплатне забезпечення автомобілем, щомісячна виплата грошової компенсації витрат на автомобільне паливо з розрахунку 50 літрів високооктанового бензину на місяць відповідно до діючих цін на паливо та ін.), пільги для проїзду (безоплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, проїзд залізничним і водним транспортом приміського сполучення, право користування міжміським залізничним, водним, повітряним або автомобільним транспортом у період з 1 жовтня по 15 травня з 50-процентною знижкою вартості проїзду без обмеження кількості поїздок та ін.), трудові пільги (переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, переважне право на працевлаштування у разі ліквідації підприємства, установи, організації, безоплатне навчання і перенавчання нових професій за місцем роботи на курсах та платних навчальних закладах, виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 процентів середньої, виплата допомоги по державному соціальному страхуванню за весь період перебування в санаторії з урахуванням проїзду туди і назад у разі, коли для лікування не вистачає щорічної і додаткової відпусток, використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час та ін.), пільги на поховання (безоплатне поховання з військовими почесностями, безоплатне поховання, спорудження на могилі померлого (загиблого) незалежно від часу смерті надгробка за встановленим Урядом України зразком), виплати щорічної разової грошової допомоги до 24 серпня.

Варто зазначити, що 15 квітня 2023 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо разової грошової виплати ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань», яким були внесені зміни до Законів України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та Закону України «Про жертви нацистських переслідувань» щодо нововведень щорічної разової грошової виплати до 5 травня змінюється на виплату до Дня Незалежності. Таким чином, разова грошова виплата буде виплачуватиметься щороку до Дня Незалежності України у порядку та розмірах, які визначені Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України [3, с. 174]. Також, виплати одноразової грошової допомоги у зв'язку з встановленням інвалідності, виплати у разі смерті (загибелі) одноразової допомоги в розмірі п'яти прожиткових мінімумів, затверджених законом на день смерті (загибелі), у розрахунку на місяць на одну особу, виплати одноразової грошової допомоги у зв'язку із загибеллю (смертю) члена сім'ї у розмірі, визначеному підпунктом "а" пункту 1 статті 16-2 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" та державні соціальні допомоги та ін.

Зазначимо також, про пільги зі сплати платежів до бюджету (пільги зі сплати податків, зборів, мита та ін. платежів для бюджету відповідно до податкового та митного законодавства, сума (вартість) благодійної допомоги УБД, сума державної та соціальної матеріальної допомоги, сума державної допомоги (включаючи грошові компенсації особам з інвалідністю), сума грошової допомоги, яка надається членам сімей військовослужбовців, які загинули або померли під час виконання службових обов'язків та ін.), звільнення від земельного податку (для ведення особистого селянського господарства, для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для індивідуального дачного будівництва та гаражів, для ведення садівництва), соціальні послуги (соціальна адаптація, професійна орієнтація щодо вибору напряму професійного навчання, первинна професійна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації), державна соціальна допомога (допомога на оплату витрат на комунальні послуги у будинку, в якому створено об'єднання, житлова субсидія на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива та ін.), пенсійне забезпечення (пенсії за віком, пенсії по інвалідності, пенсії за вислугу років, пільгові пенсії, пенсії по втраті годувальника), забезпечення житлом (першочергове та позачергове забезпечення жилою площею, позачергове забезпечення житлом осіб, які потребують поліпшення житлових умов, отримання компенсації за неотримане житлове приміщення та ін.), забезпечення земельними ділянками (першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва), інші пільги пов'язані з житлом (першочерговий ремонт жилих будинків і квартир, поточний ремонт, безоплатний капітальний ремонт, забезпечення осіб паливом та ін.), покращення житлових умов (звільнення від оплати послуг за оформлення документів на право власності на квартиру при її приватизації), комунальні пільги (50%, 75%, 100 % знижка за користування комунальними послугами, звільнення від оплати комунальних послуг (водопостачання, каналізації, газ, електроенергія, гаряче водопостачання, центральне опалення, а в будинках, що не мають центрального опалення, – надання палива, придбаного у межах норм, установлених для продажу населенню, та інші види комунальних послуг) та ін.).

Щодо пільг на обслуговування на сьогодні вже не є актуальним безоплатне встановлення квартирних та домашніх телефонів.

Також на платформі «е-Ветеран» можна отримати нове посвідчення ветерана війни та вклеювання бланка-вкладки до посвідчення УБД, особам з інвалідністю внаслідок II і III групи з числа УБД у період Другої світової війни, яким виповнилось 85 років і більше та при необхідності позбавитись статусу УБД та статусу постраждалого учасника Революції гідності за заявою особи.

Таким чином, платформа «е-Ветеран» зручна для надання послуг для підтримки ветеранів та всіх тих хто захищав і до сьогодні захищає Батьківщину та підвищить рівень соціального захисту ветеранів війни шляхом он-лайн контролю за реалізацією їх прав та гарантій.

Список використаних джерел:

1. Міністерство у справах ветеранів України URL: <https://mva.gov.ua/ua/e-veteran>
2. Сіньова Л.М. Щодо соціального захисту ветеранів Захисників/Захисниць України та членів їх сімей Правове забезпечення соціальної сфери : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 квітня 2023 р.) [Електронне видання] / укл. А. А. Сірякова ; за заг. ред. д.ю.н., проф. Г.І. Чанишевої ; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». – Одеса, Фенікс, 2023. – 330 с. С. 242-245.
3. Сіньова Л.М. Щодо змін щорічної разової грошової виплати до Дня Незалежності *Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики*: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (26 червня 2023 року, м. Київ): 36. тез наук. праць / за заг. редакцією М.В. Трофименко. Київ: МДУ, 2023. 330 с. С. 174-177

УДК 349.2

[h https://orcid.org/ 0000-0001-9368-9510](https://orcid.org/0000-0001-9368-9510)

Кохан Наталія Василівна,

к.ю.н., доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права

Навчально-наукового юридичного інституту

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

natalia.kohan@pnu.edu.ua

ДИСКРИМІНАЦІЯ ТА ЇЇ ФОРМИ ПРОЯВУ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ

Принципи свободи, демократії, поваги прав людини і основних свобод, а також верховенство закону є визначальними для європейського співтовариства, держав-членів ЄС, а відповідно, має стати й для України, оскільки вектором руху нашої держави є євроінтеграція України через вступ до ЄС.

Право усіх осіб на рівність перед законом і захист від дискримінації є універсальним правом, яке визнається Загальною декларацією прав людини, Конвенцією ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації по відношенню до жінок, Міжнародною конвенцією ООН про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Міжнародними пактами ООН про громадянські і політичні права та про економічні, соціальні і культурні права, Конвенцією МОП про дискримінацію в галузі праці та занять №111 та Європейською конвенцією про захист прав людини і основних свобод, підписаних усіма державами-членами.

В рамках Європейського Союзу заборона дискримінації передбачається Директивою Ради 2000/78/ЄС від 27 листопада 2000 року про встановлення загальних рамок для однакового ставлення у сфері зайнятості та професійної діяльності [1].

Розділ V Глави 21 Угоди про асоціацію між Україною, з однією сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [2], вказано, що сторони Угоди для